

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 114/18

Λουξεμβούργο, 25 Ιουλίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-220/18 PPU
Generalstaatsanwaltschaft (συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία)

Η ενδεχόμενη εξέταση, πριν από την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, των συνθηκών κρατήσεως στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος πρέπει να περιορίζεται μόνο σε εκείνα τα σωφρονιστικά καταστήματα εντός των οποίων προβλέπεται, κατά τρόπο συγκεκριμένο, να κρατηθεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο

Η δυνατότητα του ενδιαφερόμενου προσώπου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των συνθηκών κρατήσεως στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος δεν αρκεί προκειμένου να αποκλειστεί η ύπαρξη πραγματικού κινδύνου απάνθρωπης μεταχειρίσεως

Κατά του ML, Ούγγρου υπηκόου, ασκήθηκε ποινική δίωξη για τα εγκλήματα της σωματικής βλάβης, της φθοράς περιουσίας, της απάτης ελάσσονος αξίας και της κλοπής με διάρρηξη. Αφού τον καταδίκασε ερήμην σε στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και οκτώ μηνών, το Nyíregyházi Járásbíróság (περιφερειακό δικαστήριο Nyíregyháza, Ουγγαρία) εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εις βάρος του με σκοπό την εκτέλεση, στην Ουγγαρία, της ποινής αυτής. Από τις 23 Νοεμβρίου 2017, ο ML κρατείται στη Γερμανία, με σκοπό την έκδοσή του.

Εντούτοις, το Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (OLG Bremen, ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Βρέμης, Γερμανία) διατηρεί αμφιβολίες, δεδομένων των συνθηκών κρατήσεως που υφίστανται στην Ουγγαρία, ως προς το αν είναι δυνατή η παράδοση του ML στις ουγγρικές αρχές. Ειδικότερα, το δικαστήριο αυτό εκτιμά ότι διαθέτει στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ύπαρξη συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία¹, με συνέπεια να ενδέχεται ο ML να διατρέξει πραγματικό κίνδυνο, στο κράτος μέλος αυτό, να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση². Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου στις υποθέσεις Aranyosi και Căldăraru³, το OLG Bremen κρίνει, ως εκ τούτου, αναγκαίο να συγκεντρώσει συμπληρωματικές πληροφορίες αναφορικά με τις συνθήκες υπό τις οποίες ο ML ενδέχεται να κρατηθεί στην Ουγγαρία. Στο πλαίσιο αυτό, ζητεί από το Δικαστήριο περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπογραμμίζει καταρχάς ότι δεν καλείται να διατυπώσει κρίση επί της υπάρξεως συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία. Μολονότι η απάντηση του Δικαστηρίου στο OLG Bremen στηρίζεται στην προκειμένη ότι υφίστανται τέτοιου είδους πλημμέλειες, η προκειμένη αυτή έχει τεθεί αποκλειστικώς με ευθύνη του OLG Bremen το οποίο και οφείλει να ελέγξει την ορθότητά της λαμβάνοντας υπόψη δεόντως ενημερωμένα στοιχεία.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει, πρώτον, ότι, ακόμη και αν στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, όπως στην Ουγγαρία από το 2017⁴, προβλέπονται ένδικα βοηθήματα για τον έλεγχο της νομιμότητας των συνθηκών κρατήσεως υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, οι δικαστικές αρχές εκτελέσεως δεν παύουν να υποχρεούνται να διενεργούν εξατομικευμένη

¹ Το OLG Bremen στηρίζεται συναφώς στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) της 10ης Μαρτίου 2015, Varga κ.λπ. κατά Ουγγαρίας.

² Κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru (C-404/15 και C-659/15 PPU, βλ. επίσης AT αριθ. 36/16), η οποία εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που είχε υποβάλει το ίδιο γερμανικό δικαστήριο.

⁴ Από την 1η Ιανουαρίου 2017, οι κρατούμενοι στην Ουγγαρία δύνανται να αμφισβητήσουν, στο πλαίσιο ενδίκου βοηθήματος, τη νομιμότητα των συνθηκών κρατήσεώς τους υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

εξέταση της καταστάσεως κάθε ενδιαφερόμενου προσώπου, προκειμένου να βεβαιώνονται ότι η σχετική με την παράδοση του προσώπου αυτού απόφασή τους δεν θα το εκθέσει σε πραγματικό κίνδυνο να υποστεί, λόγω των συνθηκών κρατήσεως αυτών, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Δεύτερον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι δικαστικές αρχές εκτελέσεως που καλούνται να εκδώσουν απόφαση σχετικά με την παράδοση προσώπου εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως οφείλουν να εκτιμήσουν, συγκεκριμένα και με ακρίβεια, αν, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, υφίσταται πραγματικός κίνδυνος να υποστεί το πρόσωπο αυτό, στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει συναφώς ότι οι αρχές αυτές υποχρεούνται αποκλειστικώς και μόνο να εξετάζουν τις συνθήκες κρατήσεως εντός εκείνων των σωφρονιστικών καταστημάτων στα οποία, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, προβλέπεται, κατά τρόπο συγκεκριμένο, να κρατηθεί το πρόσωπο αυτό, ακόμη και για περιορισμένη ή μεταβατική περίοδο. Αντιθέτως, τα δικαστήρια του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος είναι τα μόνα αρμόδια να εκτιμούν κατά πόσον συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα οι συνθήκες κρατήσεως εντός άλλων σωφρονιστικών καταστημάτων στα οποία το πρόσωπο αυτό θα μπορούσε, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να κρατηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Τρίτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να εξετάζει μόνον εκείνες τις συγκεκριμένες και ακριβείς συνθήκες κρατήσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου που είναι κρίσιμες προκειμένου να διαπιστωθεί αν το πρόσωπο αυτό θα διατρέξει πραγματικό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχειρίσεως. Ειδικότερα, η άσκηση της θρησκευτικής λατρείας, η δυνατότητα καπνίσματος, οι τρόποι καθαρισμού των ενδυμάτων, η τοποθέτηση ράβδων ή πλεγμάτων στα παράθυρα των θαλάμων αποτελούν, καταρχήν, πτυχές της κρατήσεως που δεν έχουν προφανή σημασία για την εξέταση αυτή.

Εν πάση περιπτώσει, η δικαστική αρχή εκτελέσεως που κρίνει αναγκαίο να ζητήσει από τη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος την κατεπείγουσα προσκόμιση κάθε αναγκαίας συμπληρωματικής πληροφορίας όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεως οφείλει να μεριμνά ώστε τα υποβαλλόμενα από αυτήν ερωτήματα να μην συνεπάγονται, από απόψεως αριθμού και αντικειμένου, την πλήρη παρακώλυση της λειτουργίας του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, ο οποίος αποσκοπεί ακριβώς στη διευκόλυνση και στην επιτάχυνση των διαδικασιών παραδόσεως εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Τέταρτον, όταν η δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος παρέχει τη διαβεβαίωση⁵ ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν θα υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση λόγω των συγκεκριμένων και ακριβών συνθηκών κρατήσεώς του, ανεξαρτήτως του σωφρονιστικού καταστήματος στο οποίο θα κρατηθεί, η δικαστική αρχή εκτελέσεως, με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών και επί της οποίας εδράζεται το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, πρέπει να μπορεί να στηριχθεί στη διαβεβαίωση αυτή, τουλάχιστον όταν δεν υφίσταται οποιοδήποτε συγκεκριμένο στοιχείο βάσει του οποίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι υφιστάμενες συνθήκες κρατήσεως εντός ορισμένου καταστήματος κρατήσεως είναι αντίθετες προς την απαγόρευση της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχειρίσεως.

Όταν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, η διαβεβαίωση αυτή δεν προέρχεται από μια δικαστική αρχή, η εγγύηση που μπορεί να απορρέει από μια τέτοια διαβεβαίωση πρέπει να προσδιορίζεται μέσω της σφαιρικής εκτιμήσεως του συνόλου των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της η δικαστική αρχή εκτελέσεως.

⁵ Η διαβεβαίωση αυτή πρέπει να παρέχεται ή, τουλάχιστον, να εγκρίνεται από τη δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος, εν ανάγκη, κατόπιν της ζητηθείσας συνδρομής της κεντρικής αρχής ή μιας εκ των κεντρικών αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η παράδοση του ML στις ουγγρικές αρχές παρίσταται επιτρεπτή και συνάδουσα προς το θεμελιώδες δικαίωμά του να μην υποβληθεί σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, πράγμα το οποίο οφείλει πάντως να εξακριβώσει το OLG Bremen.

Πράγματι, κατά την άποψη του ίδιου του OLG Bremen, οι πληροφορίες που αυτό διαθέτει αναφορικά με τις συνθήκες κρατήσεως εντός του καταστήματος κρατήσεως του Szombathely, στο οποίο δεν αμφισβητείται ότι ο ML θα εκτίσει το μεγαλύτερο μέρος της στερητικής της ελευθερίας του ποινής, οδηγούν στον αποκλεισμό της υπάρξεως πραγματικού κινδύνου να υποστεί ο ML απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση. Επιπροσθέτως, όσον αφορά το κατάστημα κρατήσεως της Βουδαπέστης, στο οποίο ο ML θα κρατηθεί τις τρεις πρώτες εβδομάδες πριν μεταχθεί στο Szombathely, από διαβεβαίωση που παρέσχε το ουγγρικό Υπουργείο Δικαιοσύνης και από τις πληροφορίες που διαθέτει η εισαγγελία Βρέμης μπορεί προφανώς να συναχθεί ότι οι συνθήκες κρατήσεως εντός του σωφρονιστικού καταστήματος αυτού, στο οποίο εισάγεται, πριν τυχόν μεταχθεί, κάθε πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως από τις ουγγρικές αρχές, δεν συνεπάγονται προσβολή του ανωτέρω θεμελιώδους δικαιώματος.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106